

Gör vården mer jämlik – en film om förändring

Definition jämlik vård

Jämlik hälso- och sjukvård innebär att bemötande, vård och behandling ska erbjudas på lika villkor till alla oavsett bland annat personliga egenskaper, bostadsort, ålder, kön, funktionsnedsättning, utbildning, social ställning, etnisk eller religiös tillhörighet, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Eftersom hälsan inte är jämlikt fördelad bör en sjukvård som strävar efter att uppnå en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen prioritera de som har störst behov. Lika villkor är alltså inte samma sak som lika vård. Insatserna måste anpassas så att de motsvarar olika människors olika förutsättningar och behov.

Samtidigt som vi i Sverige blir allt friskare växer skillnaderna i hälsa mellan olika grupper och många söker inte den vård som de egentligen har medicinska behov av. Hur kan vi bli bättre på att nå de grupper som inte nås av vården idag? Hur kan vi bli bättre i vår kommunikation och vårt bemötande?

En film om förändring

Filmen Gör vården mer jämlik är en del av Lärandeprojektet Vård på lika villkor. I projektet testades och utvecklades nya effektiva arbetssätt och metoder för att öka jämlikheten i första linjens vård. Projektet var en överenskommelse mellan SKL och staten och har genomförts i samarbete med sju vårdverksamheter.

I filmen får vi uppleva tillspetsade situationer i mötet mellan vårdpersonal och patienter på tema tillgänglighet, kommunikation och bemötande. Scenerna är inspelade av skådespelare. Här berättas också goda exempel från några av de medverkande vårdverksamheterna i Vård på lika villkor: Hur deras förhållningssätt förändrades, hur de gjorde för att förbättra sin verksamhet till att bli mer jämlik och hur det fungerade.

Reflektionsövningar

Frågorna är indelade i fem punkter. De första frågorna 1 – 2 diskuteras innan ni ser filmen, de följande frågorna 3 – 5 diskuteras efter filmen.

1. Innan du tittar på filmen fundera över

- Hur är det att vara patient i vår verksamhet utifrån
  - Tillgänglighet
  - Kommunikation
  - Bemötande
- Vilka utmaningar har vi?
- Utgår vi ifrån patientens behov eller våra egna?
- Vilka patientgrupper tror du vi diskriminerar eller behandlar ojämnt?

2. När du tittar på filmen reflektera över vad filmen vill berätta

- I scenerna med tema tillgänglighet, kommunikation och bemötande.
- I intervjuerna med vårdpersonalen

3. Efter filmen diskutera

- Vilka tankar och känslor väckte filmen hos dig?
- Hur ser det ut i vår verksamhet - kan detta eller liknande situationer hända hos oss?
- Finns det tips och idéer från filmen vi kan använda i vår verksamhet?

4. Vända perspektiv

Gör en reflektionsövning. Reflektera kring personliga upplevelser som patient eller närstående: Har du själv varit i en situation då du upplevde det svårt att få tillgång till vård, göra dig förstådd eller bli respektfullt bemött? Varför blev det så?

[Exempel på en reflektionsövning, BRYT från Forum för levande historia och RFSL ungdom.](#)

5. Hur går vi vidare?

- Identifiera vad vi är bra på - vilka styrkor har vi?
- Vad behöver vi lära mer om för att förstå våra patienters behov?
- Vem kan vi lära av? Finns det någon i arbetsgruppen som redan har den kunskap vi söker?
- Hur arbetar vi idag med bemötande, kommunikation och tillgänglighet?
- Vad ska vi göra för att få vården mer jämlik?
- Vad är vårt nästa steg?

Fakta

Målgrupp: vårdpersonal

Innehåll: kommunikation, bemötande, tillgänglighet, jämlik vård, vända på perspektiven, patientbemötande och värdegrundsarbete.

Filmens längd: 7 minuter